

stępcy, Komisja po uzupełnieniu swojego składu dokonuje niezwłocznie wyboru nowego Przewodniczącego lub zastępcy. Przepisy § 11 stosuje się odpowiednio.

3. Informację o zmianach na stanowisku Przewodniczącego Komisji lub jego zastępcy podaje się do publicznej

wiadomości w komunikacie prasowym z posiedzenia Komisji.

§ 20. Przewodniczący wydaje członkom Komisji legitymacje potwierdzające członkostwo i pełnione w Komisji funkcje.

327

UCHWAŁA PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 18 czerwca 1993 r.

w sprawie regulaminów okręgowych, wojewódzkich i obwodowych komisji wyborczych.

Na podstawie art. 59 ust. 3 ustawy z dnia 28 maja 1993 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 45, poz. 205) i art. 5 ustawy z dnia 10 maja 1991 r. — Ordynacja wyborcza do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 72, poz. 319) Państwowa Komisja Wyborcza uchwala, co następuje:

§ 1. Ustala się regulaminy okręgowych i wojewódzkich oraz obwodowych komisji wyborczych, stanowiące załączniki nr 1 i 2 do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *A. Zoll*

Załączniki do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 18 czerwca 1993 r. (poz. 327)

Załącznik nr 1

REGULAMIN OKRĘGOWYCH I WOJEWÓDZKICH KOMISJI WYBORCZYCH

§ 1. Okręgowa komisja wyborcza i wojewódzka komisja wyborcza, zwane dalej „komisją”, wykonują zadania określone odpowiednio w Ordynacji wyborczej do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz w Ordynacji wyborczej do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, stosując wytyczne i wyjaśnienia Państwowej Komisji Wyborczej.

§ 2. Komisja wykonuje swoje zadania zgodnie z uchwalonym planem pracy.

§ 3. Komisja rozstrzyga w sprawach należących do jej właściwości w obecności co najmniej połowy swojego składu, w tym przewodniczącego komisji lub jednego z jego zastępców.

§ 4. Komisja może przydzielić do wykonania określone czynności wynikające z jej zadań zastępcom przewodniczącego, członkom komisji i sekretarzowi komisji lub zespołom powołanym w tym celu ze swego składu.

§ 5. 1. Na pierwszym posiedzeniu komisja:

- 1) wybiera ze swego składu przewodniczącego i 2 jego zastępców,
- 2) powołuje sekretarza komisji,
- 3) omawia zadania i tryb swojej pracy oraz obowiązki i uprawnienia osób wchodzących w jej skład,
- 4) uchwala plan pracy i dokonuje podziału czynności pomiędzy osoby wchodzące w jej skład,
- 5) ustala sposób podania do publicznej wiadomości informacji o swoim składzie, siedzibie i dyżurach pełnionych przez komisję,
- 6) ustala działania związane z przyjmowaniem do zarejestrowania zgłoszeń okręgowych list kandydatów na posłów lub kandydatów na senatorów oraz sposób podania o tym informacji do publicznej wiadomości,
- 7) rozstrzyga o utworzeniu swojej inspekcji.

2. Do chwili wyboru przewodniczącego pierwszemu posiedzeniu komisji przewodniczy najstarszy wiekiem członek komisji.

§ 6. 1. Pracami komisji kieruje przewodniczący, który w szczególności:

- 1) czuwa nad wykonaniem zadań komisji,
- 2) reprezentuje komisję na zewnątrz,
- 3) ustala projekty porządków obrad komisji, zwołuje jej posiedzenia i im przewodniczy,
- 4) podpisuje uchwały podjęte na posiedzeniach, w których uczestniczył, oraz pisma związane z działalnością komisji,
- 5) zleca wykonanie określonych zadań wojewódzkiemu biuro wyborczemu.

2. W razie nieobecności przewodniczącego komisji jego funkcje pełni jeden z jego zastępców.

§ 7. Do zadań sekretarza komisji należy:

- 1) przygotowywanie materiałów do prac komisji i zapewnienie jej obsługi organizacyjnej,
- 2) przygotowywanie i przedstawianie komisji, po uzgodnieniu z jej przewodniczącym, projektów uchwał, rozstrzygnięć oraz innych materiałów będących przedmiotem posiedzeń,
- 3) kierowanie inspekcją komisji i przedstawianie komisji wyników kontroli,
- 4) podejmowanie, w ustalonym przez komisję zakresie, współdziałania z wojewodą i zarządami gmin dla prawidłowego przebiegu prac przygotowawczych do wyborów,
- 5) wykonywanie innych zadań zleconych przez komisję, w tym organizowanie szkolenia członków obwodowych komisji wyborczych.

§ 8. 1. Członkowie komisji mają obowiązek aktywnego uczestniczenia w posiedzeniach i innych pracach komisji.

2. W razie niemożności wzięcia udziału w pracach komisji, jej członek powinien, w miarę możliwości jeszcze przed posiedzeniem, powiadomić o tym przewodniczącego lub sekretarza komisji.

§ 9. 1. Uchwały komisji zapadają większością głosów w głosowaniu jawnym. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego posiedzenia.

2. Wybory przewodniczącego komisji oraz oddzielnie jego zastępców odbywają się w głosowaniu jawnym, chyba że komisja postanowi inaczej. W razie równej liczby głosów ponawia się głosowanie.

3. Na wniosek członka komisji przeprowadza się głosowanie tajne.

§ 10. 1. W posiedzeniach komisji uczestniczy jej sekretarz oraz mogą uczestniczyć osoby zaproszone przez przewodniczącego komisji.

2. Na wniosek członka komisji posiedzenie lub jego część odbywa się wyłącznie z udziałem członków komisji.

§ 11. 1. Z posiedzenia komisji sporządza się protokół, w którym podaje się:

- 1) porządek obrad,
- 2) imiona i nazwiska uczestników,
- 3) zwięzłą treść wystąpień,
- 4) podjęte rozstrzygnięcia.

2. Do protokołu dołącza się podjęte uchwały oraz wydane orzeczenia.

3. Uchwały komisji podpisuje przewodniczący posiedzenia.

4. Protokół podpisują przewodniczący posiedzenia i sekretarz komisji.

§ 12. 1. Orzeczenia okręgowej komisji wyborczej, o których mowa w art. 83 ust. 3, art. 87 ust. 1, 3 i 4, art. 89 ust. 2 oraz art. 90 ust. 2 Ordynacji wyborczej do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, a także protokoły rejestracji okręgowych list kandydatów na posłów, ustalenia wyników głosowania w okręgu wyborczym oraz ustalenia wyników wyborów posłów w okręgu wyborczym podpisują wszystkie obecne na posiedzeniu osoby wchodzące w skład komisji.

2. Orzeczenia wojewódzkiej komisji wyborczej podjęte w związku z odpowiednim stosowaniem przepisów, o których mowa w ust. 1, oraz protokoły rejestracji kandydatów na senatorów, ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów w okręgu wyborczym podpisują wszystkie obecne na posiedzeniu osoby wchodzące w skład komisji.

§ 13. Uchwały komisji i dokumenty, o których mowa w § 12, oraz formularze potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia list kandydatów na posłów lub kandydatów na senatorów, a także, stosownie do decyzji przewodniczącego komisji, inne wydawane przez komisję dokumenty opatrywane są pieczęcią komisji.

§ 14. Komisja w zakresie swojej właściwości udziela obwodowym komisjom wyborczym niezbędnej pomocy w celu zgodnego z prawem i sprawnego przeprowadzenia głosowania i ustalenia jego wyników, a w szczególności:

- 1) zwołuje narady przewodniczących i zastępców przewodniczących obwodowych komisji wyborczych dla omówienia zadań i trybu pracy tych komisji,
- 2) organizuje szkolenia członków obwodowych komisji wyborczych,
- 3) przekazuje obwodowym komisjom wyborczym wytyczne i wyjaśnienia Państwowej Komisji Wyborczej,
- 4) stwierdzając uchybienia w działalności obwodowych komisji wyborczych na podstawie skarg lub własnych

ustaleń, udziela wskazówek co do sposobu usunięcia tych uchybień.

§ 15. Komisja współdziała w wykonaniu zadań wyborczych odpowiednio z wojewodą oraz wójtami lub burmistrzami (prezydentami miast), w szczególności w zakresie:

- 1) właściwego i terminowego sporządzenia spisów wyborców oraz wydawania zaświadczeń o prawie do głosowania,
- 2) rozplakatowania obwieszczeń o granicach, numerach obwodów głosowania i siedzibach obwodowych komisji wyborczych oraz o zarejestrowanych listach kandydatów na posłów i kandydatów na senatorów,
- 3) zwołania pierwszych posiedzeń obwodowych komisji wyborczych oraz organizacji szkoleń ich członków,
- 4) zapewnienia warunków pracy obwodowym komisjom wyborczym, a zwłaszcza:
  - a) urządzenia i wyposażenia lokali wyborczych,
  - b) zapewnienia środków łączności i transportu,
  - c) dostarczenia kart do głosowania, formularzy protokołów i obwieszczeń wyborczych,
  - d) udzielenia pomocy w przekazaniu protokołów głosowania i dokumentacji wyborczej.

§ 16. 1. Komisja sprawuje nadzór nad przestrzeganiem prawa wyborczego i kontroluje, zgodnie ze swoją właściwością, przygotowania do wyborów w miastach i gminach na obszarze okręgu wyborczego.

2. W razie utworzenia inspekcji komisja określa zakres i sposób wykonywania zadań, o których mowa w ust. 1.

3. W skład inspekcji mogą wchodzić pracownicy wojewódzkich biur wyborczych oraz osoby delegowane przez wojewodów.

§ 17. 1. Członkowie komisji dokonujący kontroli i osoby wchodzące w skład inspekcji są uprawnieni do udzielania obwodowym komisjom wyborczym bieżących wyjaśnień oraz do wglądu w dokumentację tych komisji, a także w dokumentację znajdującą się w organach administracji rządowej, samorządowej i w podległych im jednostkach oraz do uczestniczenia w posiedzeniach obwodowych komisji wyborczych, z wyjątkiem posiedzeń związanych z obliczeniem wyników głosowania.

2. Osoby dokonujące inspekcji działają w zakresie zleconym przez komisję, legitymując się upoważnieniem podpisanym przez przewodniczącego komisji oraz opatrzonym jej pieczęcią.

3. Sprawozdania z inspekcji przekazywane są niezwłocznie komisji.

§ 18. Komisja niezwłocznie bada każdą skargę na działalność obwodowej komisji wyborczej, występuje o usunięcie stwierdzonych uchybień oraz zawiadamia pisemnie skarżącego o rozstrzygnięciu i czynnościach podjętych w związku ze skargą.

§ 19. Okręgowa komisja wyborcza i wojewódzka komisja wyborcza uzgadniają między sobą zasady sprawowania nadzoru nad działalnością obwodowych komisji wyborczych, organizacją szkoleń oraz realizacją przygotowań do wyborów w okręgu wyborczym.

§ 20. Przewodniczący wydaje członkom komisji legitymacje potwierdzające członkostwo i pełnione w komisji funkcje.

§ 21. W wypadku konieczności dokonania zmiany

w składzie komisji przewodniczący komisji niezwłocznie powiadamia o tym Państwową Komisję Wyborczą.

§ 22. Wojewódzkie biuro wyborcze zapewnia właściwe wykonanie zadań i obsługę komisji.

Załącznik nr 2

REGULAMIN OBWODOWYCH KOMISJI WYBORCZYCH

§ 1. Obwodowa komisja wyborcza, zwana dalej „komisją”, wykonuje swoje ustawowe zadania stosując się do wytycznych i wyjaśnień Państwowej Komisji Wyborczej. W razie wątpliwości komisja może zwracać się o dodatkowe wyjaśnienia do okręgowej komisji wyborczej w sprawach dotyczących wyborów do Sejmu oraz do wojewódzkiej komisji wyborczej w sprawach dotyczących wyborów do Senatu.

§ 2. 1. Pracami komisji kieruje jej przewodniczący.

2. W razie nieobecności przewodniczącego jego funkcję pełni zastępca przewodniczącego komisji.

§ 3. 1. Komisja zbiera się na pierwszym posiedzeniu nie później niż w 7 dniu od dnia jej powołania. O terminie i miejscu pierwszego posiedzenia komisji zawiadamia członków komisji odpowiednio wójt lub burmistrz (prezydent miasta).

2. Na pierwszym posiedzeniu komisja:

- 1) wybiera ze swego składu oddzielnie przewodniczącego i jego zastępcę w głosowaniu jawnym, chyba że komisja postanowi inaczej; w razie równej liczby głosów ponawia się głosowanie,
- 2) omawia swoje zadania i tryb pracy, a także obowiązki i uprawnienia osób wchodzących w jej skład,
- 3) ustala zadania do dnia wyborów, w tym związane z przygotowaniem lokalu wyborczego, odbiorem i zabezpieczeniem kart do głosowania i spisu wyborców.

3. Komisja zapoznaje się z wytycznymi Państwowej Komisji Wyborczej dotyczącymi przeprowadzenia głosowania i ustalenia jego wyników oraz na tej podstawie sporządza plan pracy w dniu głosowania.

§ 4. Komisja odbywa posiedzenia i może podejmować uchwały w obecności co najmniej połowy swego składu, w tym przewodniczącego lub zastępcy przewodniczącego komisji.

§ 5. 1. Komisja podejmuje uchwały większością głosów. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego posiedzenia.

2. Uchwały podpisuje przewodniczący posiedzenia.

§ 6. 1. Z posiedzenia komisji sporządza się protokół, w którym podaje się:

- 1) porządek obrad,
- 2) imiona i nazwiska uczestników,
- 3) podjęte rozstrzygnięcia.

2. Do protokołu dołącza się podjęte uchwały.

3. Protokół podpisuje przewodniczący posiedzenia.

§ 7. 1. Protokoły głosowania w obwodzie podpisują wszystkie obecne przy jego sporządzaniu osoby wchodzące w skład komisji.

2. Uchwały komisji lub zarządzenia jej przewodniczącego, dotyczące przebiegu głosowania bądź ustalenia jego wyników, wpisuje się w rubryce „uwagi” protokołu głosowania.

3. Uchwały, protokoły głosowania i inne dokumenty komisji oraz wydawane karty do głosowania opatrywane są pieczęcią komisji.

§ 8. Komisja udziela informacji o wykonywaniu swoich zadań i udostępnia dokumentację członkom Państwowej Komisji Wyborczej, okręgowej komisji wyborczej i wojewódzkiej komisji wyborczej lub osobom przez nie upoważnionym.

§ 9. Komisja współdziała w wykonywaniu zadań wyborczych odpowiednio z wójtem lub burmistrzem (prezydentem miasta), konsulem, kapitanem statku, w szczególności w zakresie:

- 1) przygotowania i wyposażenia lokalu wyborczego do głosowania,
- 2) odbioru i zabezpieczenia kart do głosowania, formularzy protokołów, spisu wyborców, pieczęci komisji, obwieśczeń wyborczych i innych materiałów wyborczych,
- 3) przekazania wyników głosowania w obwodzie do właściwej okręgowej i wojewódzkiej komisji wyborczej,
- 4) zapewnienia środków łączności i transportu oraz pomocy niezbędnej do pracy komisji.

§ 10. Osoby wchodzące w skład komisji legitymują się dokumentem potwierdzającym członkostwo i funkcję pełnione w komisji, podpisanym odpowiednio przez wójta lub burmistrza (prezydenta miasta), konsula, kapitana statku.

§ 11. 1. Członkowie komisji mają obowiązek aktywnego uczestniczenia w posiedzeniach i innych pracach komisji.

2. W razie niemożności wzięcia udziału w pracach komisji, zwłaszcza w dniu wyborów, jej członek powinien jak najwcześniej zawiadomić o tym przewodniczącego komisji.

§ 12. W wypadku konieczności dokonania zmiany w składzie komisji, jej przewodniczący niezwłocznie powiadamia o tym odpowiednio zarząd gminy, konsula, kapitana statku.

328

UCHWAŁA PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 18 czerwca 1993 r.

w sprawie wzoru wykazu podpisów wyborców popierających kandydata na senatora.

Na podstawie art. 88 ust. 4 ustawy z dnia 28 maja 1993 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

(Dz. U. Nr 45, poz. 205) i art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 1991 r. — Ordynacja wyborcza do Senatu Rzeczypospolitej